

Înalta Curte de Casație și Justiție
Secția de contencios administrativ și fiscal

---

*Concurs pentru ocuparea posturilor vacante de magistrat-asistent la Înalta
Curte de Casație și Justiție*

- 2020 -

Drept administrativ

Tematică, bibliografie, legislație relevantă și jurisprudență

A. Tematică - drept administrativ

1. Organizarea administrației publice:
  - organizarea și funcționarea administrației publice centrale
  - organizarea și funcționarea administrației publice locale
2. Forme de realizare a administrației publice
  - actul administrativ – noțiune, regim juridic
  - contractul administrativ – noțiune, regim juridic
3. Domeniul public și serviciul public:
  - domeniul public: noțiune, regim juridic, contract de concesiune
  - serviciul public: noțiune, regim juridic
4. Răspunderea în dreptul administrativ:
  - răspunderea administrativ-disciplinară
  - răspunderea administrativ-contravențională
5. Contenciosul administrativ:
  - subiectele de sesizare a instanței
  - tutela administrativă
  - actele care pot/nu pot fi atacate în contenciosul administrativ
  - actele administrativ-jurisdicționale
  - procedura de soluționare a cererilor în contenciosul administrativ: procedura prealabilă, obiectul acțiunii judiciare, acțiunile împotriva ordonanțelor Guvernului, competența materială și teritorială în contenciosul administrativ; termenul de introducere a acțiunii în contenciosul administrativ; suspendarea executării

actului administrativ; introducerea în cauză a funcționarului și a altor subiecte de drept; judecarea cererilor; soluțiile pe care le poate pronunța instanța de contencios administrativ; termenul de prescripție pentru despăgubiri; recursul; căile extraordinare de atac;

- procedura de executare a hotărârilor pronunțate în contenciosul administrativ: titlul executoriu, obligația publicării, obligația executării, instanța de executare, acțiunea în regres.

B. Bibliografie

În vederea pregătirii pentru concurs, candidații vor putea consulta lucrări de specialitate sau orice altă documentație (tratate, monografii, culegeri de jurisprudență etc.), actualizate la data anunțării concursului.

C. Legislație și jurisprudență relevantă

Candidații pot avea asupra lor în timpul concursului legislația actualizată la data anunțării concursului, precum și jurisprudența menționată.

În analiza jurisprudenței vor fi avute în vedere dispozițiile incidente în forma în vigoare la data pronunțării hotărârilor.

Nu se acceptă în timpul concursului ediții comentate sau adnotate ale legislației și jurisprudenței menționate.

Nu sunt acceptate exemplare ale legislației și jurisprudenței indicate cu mențiunii proprii pe margine.

I. Legislație

- Constituția României, republicată
- Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 57/2019 din 3 iulie 2019 privind Codul administrativ
- Legea contenciosului administrativ nr.554/2004, cu modificările și completările ulterioare
- Legea nr.213/1998 privind proprietatea publică și regimul acesteia, cu modificările și completările ulterioare
- Legea nr.287/2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările și completările ulterioare (art.554, art.858-875)
- Legea nr.303/2004 privind Statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare
- Legea nr.304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările ulterioare

- Legea nr.317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii republicată, cu modificările și completările ulterioare
- Legea nr.161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției,
- Legea nr.176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative
- Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 137 din 31 august 2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare

II. Jurisprudența Curții Constituționale

1. Decizia nr.660 din 4 iulie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.525 din 2 august 2007, referitoare la admiterea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 9 din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004.
2. Decizia nr.797 din 27 septembrie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.707 din 19 octombrie 2007, referitoare la admiterea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art.7 alin.(7) din Legea contenciosului administrativ nr.554/2004 și constatarea că textul de lege este neconstituțional în măsura în care termenul de 6 luni de la data emiterii actului se aplică plângerii prealabile formulate de persoana vătămată într-un drept al său sau într-un interes legitim, printr-un act administrativ cu caracter individual, adresat altui subiect de drept decât destinatarul actului.
3. Decizia nr.1039 din 5 decembrie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.61 din 29 ianuarie 2013, referitoare la admiterea excepției de neconstituționalitate a prevederilor Legii nr.299/2011 pentru abrogarea alin.(2) al art.21 din Legea contenciosului administrativ nr.554/2004 și ale art.21 alin.(2) teza întâi din Legea contenciosului administrativ nr.554/2004.
4. Decizia nr.397 din 3 iulie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.529 din 16 iulie 2014, referitoare la admiterea excepției de neconstituționalitate a sintagmei „rezoluția de clasare este definitivă” din cuprinsul art.47 alin.(1) lit.b) din Legea nr.317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii în ipoteza prevăzută de art.45 alin.(4) lit.b) din aceeași lege.
5. Decizia nr. 459 din 16 septembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.712 din 30 septembrie 2014, referitoare la

admiterea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art.8 alin.(1) raportate la art.2 alin.(1) lit.c) teza întâi din Legea contenciosului administrativ nr.554/2004.

6. Decizia nr. 381 din 31 mai 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 634 din 20 iulie 2018, referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 51 alin. (3) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii și ale art. 97 pct. 1 și 4 din Codul de procedură civilă.

III. Jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție

Deciziile pronunțate de Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția de contencios administrativ și fiscal sunt disponibile pe site-ul Înaltei Curți de Casație și Justiție, www.scj.ro, în secțiunea de jurisprudență a Secției de contencios administrativ și fiscal

Recursuri în interesul legii

1. Decizia nr.13 din 16 septembrie 2013 a Înaltei Curți de Casație și Justiție – Completul competent să judece recursul în interesul legii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.674 din 1 noiembrie 2013, prin care s-a stabilit că: „În interpretarea și aplicarea dispozițiilor art.3 alin.(1) lit.a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.27/2003 privind procedura aprobării tacite, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.486/2003, cu modificările și completările ulterioare, stabilește că procedura aprobării tacite nu este aplicabilă în cazul autorizațiilor de construire, certificatelor de urbanism și documentațiilor de urbanism prevăzute în art.6 alin.(1) și art.7 alin.(1) din Legea nr.50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și în art. 29 și 44 din Legea nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul, cu modificările și completările ulterioare.”
2. Decizia nr. 10 din 23 mai 2016 a Înaltei Curți de Casație și Justiție – Completul competent să judece recursul în interesul legii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 505 din 5 iulie 2016, privind interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 27 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată (Ordonanța Guvernului nr. 137/2000).
3. Decizia nr. 10 din 19 iunie 2017 a Înaltei Curți de Casație și Justiție – Completul competent să judece recursul în interesul legii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 840/24 octombrie 2017, referitoare la recursul în interesul legii formulat de Colegiul de

conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție cu privire la interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 22, art. 23 și art. 24 din Legea nr. 176/2010

4. Decizia nr.17 din 18 septembrie 2017 a Înaltei Curți de Casație și Justiție – Completul competent să judece recursul în interesul legii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 930 din 27 noiembrie 2017, privind recursul în interesul legii referitor la sesizarea formulată de Colegiul de conducere al Curții de Apel Brașov cu privire la interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor legale privind calea de atac în materia contenciosului administrativ.
5. Decizia nr. 22 din 24 iunie 2019 a Înaltei Curți de Casație și Justiție – Completul competent să judece recursul în interesul legii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 853 din 22 octombrie 2019, referitoare la interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 19 din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare.
6. Decizia nr. 8 din 2 martie 2020 a Înaltei Curți de Casație și Justiție – Completul competent să judece recursul în interesul legii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 580 din 2 iulie 2020, referitoare la interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 1 alin. (1), art. 2 alin. (1) lit. a), r) și s) și art. 8 alin. (1¹) și (1²) din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare.

Hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept

7. Decizia nr. 2 din 19 ianuarie 2015 a Înaltei Curți de Casație și Justiție – Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 117 din 13 februarie 2015, privind stabilirea taxei judiciare de timbru în cazul plângerii împotriva hotărârilor Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor în aplicarea art. 285¹ raportat la art. 287¹⁷ alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii.
8. Decizia nr.6 din 23 martie 2015 a Înaltei Curți de Casație și Justiție – Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.297 din 30 aprilie 2015, prin care s-a stabilit că: „În interpretarea dispozițiilor art. 2 alin. (1), art. 4 alin. (1) și art. 7 din Ordonanța Guvernului nr. 75/2001 privind organizarea și funcționarea cazierului fiscal, republicată, cu modificările și completările ulterioare, ale art. 1 alin. (1) din Normele metodologice pentru aplicarea Ordonanței Guvernului nr. 75/2001

privind organizarea și funcționarea cazierului fiscal, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 31/2003, cu modificările și completările ulterioare, și ale art. 7, 8 și 38 din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, cu modificările și completările ulterioare, sancțiunea avertismentului se înscrie în cazierul fiscal.”

9. Decizia nr.10 din 11 mai 2015 a Înaltei Curți de Casație și Justiție – Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.458 din 25 iunie 2015, prin care s-a stabilit că: „Dispozițiile art.23 din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare, se interpretează în sensul că hotărârea judecătorească irevocabilă/definitivă prin care s-a anulat în tot sau în parte un act administrativ cu caracter normativ produce efecte și în privința actelor administrative individuale emise în temeiul acestuia care, la data publicării hotărârii judecătorești de anulare, sunt contestate în cauze aflate în curs de soluționare pe rolul instanțelor judecătorești.”
10. Decizia nr.11 din 11 mai 2015 a Înaltei Curți de Casație și Justiție – Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, prin care s-a stabilit că: „În interpretarea dispozițiilor art.3 din Legea contenciosului administrativ nr.554/2004, cu modificările și completările ulterioare, coroborate cu dispozițiile art.63 alin.(5) lit.e) și art.115 alin.(2) din Legea administrației publice locale nr.215/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și ale art.19 alin.(1) lit.a) și lit.e) din Legea nr.340/2004 privind prefectul și instituția prefectului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și ale art.123 alin.(5) din Constituție, prefectului îi este recunoscut dreptul de a ataca în fața instanței de contencios administrativ actele administrative emise de autoritățile administrației publice locale, în înțelesul prevederilor art.2 alin.(1) lit.c) din Legea contenciosului administrativ nr.554/2004, cu modificările și completările ulterioare.”
11. Decizia nr.18 din 8 iunie 2015 a Înaltei Curți de Casație și Justiție – Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, prin care s-a stabilit că: „Dispozițiile art.15 alin.(2) lit.e) din Legea nr.393/2004 privind Statutul aleșilor locali, cu modificările și completările ulterioare, sunt aplicabile în cazul condamnării, prin hotărâre judecătorească rămasă definitivă, la o pedeapsă privativă de libertate cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, cu aplicarea art.81-82, respectiv cu executarea în alte condiții decât cele prevăzute de art.57 alin.(1) din Legea nr.15/1968 privind Codul penal al României, republicată, cu modificările și completările ulterioare”

12. Decizia nr.45 din 12 iunie 2016 a Înaltei Curți de Casație și Justiție – Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, dosar nr. 1886/1/2016.
13. Decizia nr.35 din 31.10.2016 a Înaltei Curți de Casație și Justiție – Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, dosar nr. 2200/1/2016.
14. Decizia nr. 45 din 12 iunie 2017 a Înaltei Curți de Casație și Justiție – Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, dosar nr. 863/1/2017.

Hotărâri ale Înaltei Curți de Casație și Justiție – Secția de contencios administrativ și fiscal

15. Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție – Secția de contencios administrativ și fiscal nr.1080/2012 referitoare la efectele admiterii excepției de nelegalitate.
16. Deciziile Înaltei Curți de Casație și Justiție – Secția de contencios administrativ și fiscal nr.1719/2012 și nr.5637/2013 referitoare la inadmisibilitatea acțiunii în contencios administrativ având ca obiect anularea raportului de evaluare a averii întocmit de Agenția Națională de Integritate în temeiul art.17 din Legea nr.176/2010.
17. Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție – Secția de contencios administrativ și fiscal nr.551/2013 referitoare la limitele jurisdicționale ale instanței de contencios în cazul acțiunii având ca obiect obligarea Guvernului României la adoptarea hotărârii de indexare a prestațiilor sociale acordate în temeiul Legii nr. 448/2006.
18. Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție – Secția de contencios administrativ și fiscal nr.1718/2013 referitoare la criteriile de stabilire a caracterului unui act administrativ.
19. Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție – Secția de contencios administrativ și fiscal nr.3271/2013 referitoare la regimul juridic al actului administrativ prin care s-a dispus retragerea autorizației de acces la informații clasificate.
20. Deciziile Înaltei Curți de Casație și Justiție – Secția de contencios administrativ și fiscal nr.3442/2013 și nr.2314/2014 referitoare la respectarea principiului neretroactivității legii civile în ipoteza în care Agenția Națională de Integritate efectuează, în baza și ulterior intrării în vigoare a Legii nr.176/2010, procedura de evaluare cu privire la raporturi juridice născute și epuizate anterior intrării în vigoare a acestei legi, dar în raport cu dispozițiile de drept substanțial cuprinse în Legea nr.161/2003, aplicabile raporturilor juridice analizate.

21. Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție – Secția de contencios administrativ și fiscal nr.100/2014 referitoare la obligativitatea îndeplinirii procedurii prealabile în situația în care contestația este formulată de către o altă persoană decât destinatarul respectivei decizii.
22. Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție – Secția de contencios administrativ și fiscal nr.1117/15.03.2018.
23. Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție – Secția de contencios administrativ și fiscal nr.2886/20.09.2018.
24. Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție – Secția de contencios administrativ și fiscal nr.2911/21.09.2018.
25. Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție – Secția de contencios administrativ și fiscal nr.804/19.02.2019.
26. Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție – Secția de contencios administrativ și fiscal nr.1444/15.03.2019.
27. Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție – Secția de contencios administrativ și fiscal nr.2220/2019 referitoare la condițiile cererii de despăgubire formulată în temeiul art. 19 din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004 în ipoteza unei autorități publice conduse de un organism colegial.
28. Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție – Secția de contencios administrativ și fiscal nr.2889/2019.
29. Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție – Secția de contencios administrativ și fiscal nr.4681/10.10.2019.
30. Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție – Secția de contencios administrativ și fiscal nr.5902/2019 referitoare la răspunderea instituită de art.24 din Legea nr. 554/2004 în ipoteza unei autorități publice conduse de un organism colegial.
31. Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție – Secția de contencios administrativ și fiscal nr.6514/17.12.2019
32. Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție – Secția de contencios administrativ și fiscal nr.438/29.01.2020.

Jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului

Tematică, bibliografie, legislație relevantă și jurisprudență

A. Tematică

Aplicarea dispozițiilor Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și ale protocoalelor adiționale la convenție, în privința aspectelor de contencios administrativ, în următoarele hotărâri, disponibile în Monitorul Oficial al României sau la adresele www.csm1909.ro sau www.echr.coe.int :

1. Hotărârea Beian împotriva României (nr.1), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.616 din 21 august 2008
2. Hotărârea Teodorescu împotriva României, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.386 din 9 iunie 2009
3. Hotărârea Guță împotriva României din 16 noiembrie 2006 (Cererea nr.35229/02) – (www.csm1909.ro - Jurisprudență - Drepturile Omului)
4. Hotărârea Gheorghe împotriva României din 15 martie 2007 (Cererea nr.19215/04) – (www.csm1909.ro - Jurisprudență - Drepturile Omului)
5. Hotărârea Crișan împotriva României, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.1136 din 1 decembrie 2004
6. Hotărârea pronunțată în cauza Sabin Popescu împotriva României (Cererea nr. 48.102/99), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.770 din 24 august 2005
7. Hotărârea pronunțată în cauza Buzescu împotriva României, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.210 din 8 martie 2006
8. Hotărârea pronunțată în cauza "Martorii lui Iehova - România" și alții împotriva României, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.101 din 9 februarie 2007
9. Hotărârea pronunțată în cauza Pântea împotriva României, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.251 din 16 aprilie 2007
10. Hotărârea pronunțată în cauza Stere și alții împotriva României, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.600 din 30 august 2007
11. Hotărârea pronunțată în cauza Episcopia Română Unită cu Roma Oradea împotriva României, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.748 din 5 noiembrie 2008
12. Hotărârea pronunțată în cauza Sissanis împotriva României, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.784 din 24 noiembrie 2008

13. Hotărârea pronunțată în cauza Societatea Comercială "Pilot Service" - S.A. Constanța împotriva României, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.137 din 5 martie 2009
14. Hotărârea pronunțată în cauza Valentin Dumitrescu împotriva României, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.423 din 24 iunie 2010
15. Hotărârea pronunțată în cauza Maria Atanasiu și alții împotriva României, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.778 din 22 noiembrie 2010
16. Hotărârea pronunțată în cauza Drăganschi împotriva României, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.143 din 25 februarie 2011
17. Hotărârea pronunțată în cauza Jarnea împotriva României, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.38 din 17 ianuarie 2012
18. Hotărârea pronunțată în cauza Granitul S.A. împotriva României (nr. 1) din 22 martie 2011 – (www.csm1909.ro - Jurisprudență - Drepturile Omului)
19. Hotărârea pronunțată în cauza Constantin Abăluță și alții împotriva României, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.586 din 16 august 2012
20. Hotărârea pronunțată în cauza Ovidiu Trăilescu împotriva României, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.625 din 31 august 2012
21. Hotărârea pronunțată în cauza Mihai Toma împotriva României, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.839 din 13 decembrie 2012
22. Hotărârea pronunțată în cauza Irimia împotriva României, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.288 din 22 mai 2013

B. Bibliografie

În vederea pregătirii pentru concurs, candidații vor putea consulta lucrări de specialitate sau orice altă documentație (tratate, monografii, culegeri de jurisprudență etc.), actualizate la data anunțării concursului.

C. Legislație și jurisprudență relevantă

Candidații pot avea asupra lor în timpul concursului legislația actualizată la data anunțării concursului, precum și jurisprudența menționată.

În analiza jurisprudenței vor fi avute în vedere dispozițiile incidente în forma în vigoare la data pronunțării hotărârilor.

Nu se acceptă în timpul concursului ediții comentate sau adnotate ale legislației și jurisprudenței menționate.

Nu sunt acceptate exemplare ale legislației și jurisprudenței indicate cu mențiunii proprii pe margine.

- Constituția României
- Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și protocoalele adiționale

Jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene

Tematică, bibliografie, legislație relevantă și jurisprudență

A. Tematică

1. Izvoarele dreptului Uniunii Europene

- Tratatul și izvoarele specifice

2. Raportul dintre dreptul Uniunii Europene și dreptul național

- Prioritatea dreptului Uniunii Europene față de normele contrare de drept național
- Efectul direct al normelor Uniunii Europene
- Obligația de interpretare conformă
- Răspunderea statului pentru prejudiciile cauzate persoanelor prin încălcări ale dreptului Uniunii Europene

3. Procedura hotărârii preliminare.

- Rolul hotărârii preliminare
- Etapele procedurii
- Trimiteri obligatorii
- Trimiteri facultative
- Inadmisibilitate
- Forma cererii de pronunțare a unei hotărâri preliminare (Recomandări în atenția instanțelor naționale referitoare la efectuarea trimiterilor preliminare – 2012/C 338/01, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene din 6 noiembrie 2012 – documentul este disponibil pe site-ul Curții de Justiție a Uniunii Europene, www.curia.europa.eu, în secțiunea Curtea de Justiție - Procedura)
- Procedura accelerată și procedura de urgență
- Momentul trimiterii cererii de pronunțare a unei hotărâri preliminare
- Caracterul și efectele hotărârii preliminare

4. Libertățile fundamentale

5. Fiscalitatea Uniunii Europene

- Sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată

6. Principiul nediscriminării

B. Bibliografie

În vederea pregătirii pentru concurs, candidații vor putea consulta lucrări de specialitate sau orice altă documentație (tratate, monografii, culegeri de jurisprudență etc.), actualizate la data anunțării concursului.

C. Legislație și jurisprudență relevantă

Candidații pot avea asupra lor în timpul concursului Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene și Tratatul privind Uniunea Europeană, Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, precum și jurisprudența indicată.

În analiza jurisprudenței vor fi avute în vedere dispozițiile incidente în forma în vigoare la data pronunțării hotărârilor.

Nu se acceptă în timpul concursului ediții comentate sau adnotate ale legislației și jurisprudenței menționate.

Nu sunt acceptate exemplare ale legislației și jurisprudenței indicate cu mențiunii proprii pe margine.

Tratatele și legislația secundară sunt disponibile pe site-ul oficial al Uniunii Europene, www.eur-lex.europa.eu. Hotărârile în limba română pronunțate înainte de 1 ianuarie 2007 pot fi consultate în lucrarea „Jurisprudența istorică a instanțelor comunitare – culegere de hotărâri integrale”, vol.1 și 2, București, 2008, disponibilă pe site-ul Institutului European din România, www.ier.ro). Hotărârile în limba română ale instanțelor comunitare pronunțate după data de 1 ianuarie 2007 pot fi consultate pe site-ul oficial al Curții de Justiție a Uniunii Europene: www.curia.europa.eu.

- Tratatul privind Uniunea Europeană
- Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene
- Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene
- Directiva 2000/43/CE din 29 iunie 2000 de punere în aplicare a principiului egalității de tratament, fără deosebire de rasă sau origine etnică
- Directiva 2006/112/CE din 28 noiembrie 2006 privind sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată, cu modificările ulterioare

Aspecte de contencios administrativ și fiscal circumscrise tematicii, în următoarele hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene

1. Ordonanța Curții de Justiție a Uniunii Europene (Camera a noua) din 27 noiembrie 2012, pronunțată în cauza C-627/11, SC „Augustus” Iași

SRL împotriva Agenției de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit („Trimitere preliminară – Inadmisibilitate vădită”)

2. Hotărârea Curții de Justiție a Uniunii Europene (Camera a treia) din 29 noiembrie 2012, cauza C-257/11, SC Gran Via Moinești SRL împotriva Agenției Naționale de Administrare Fiscală (ANAF) și Administrației Finanțelor Publice București Sector 1 („Directiva 2006/112/CE – Taxă pe valoarea adăugată – Articolele 167, 168 și 185 – Drept de deducere – Regularizarea deducerilor – Achiziționarea unei suprafețe de teren și a construcțiilor edificate pe aceasta din urmă, în vederea demolării acestor construcții și a realizării unui proiect imobiliar pe suprafața de teren respectivă”)
3. Hotărârea Curții de Justiție a Uniunii Europene (Camera a opta) din 21 februarie 2013, cauza C-79/12, SC Mora IPR SRL împotriva Direcției Generale a Finanțelor Publice Sibiu și Direcției Județene pentru Accize și Operațiuni Vamale Sibiu („Fiscalitate – TVA – Directiva 2006/112/CE – Articolul 211 – Amânare de la plata TVA-ului la import”)
4. Hotărârea Curții de Justiție a Uniunii Europene (Camera a treia) din 18 aprilie 2013, cauza C-565/11, Mariana Irimie împotriva Administrației Finanțelor Publice Sibiu și Administrației Fondului pentru Mediu („Restituirea unor taxe percepute de un stat membru cu încălcarea dreptului Uniunii – Regim național care limitează dobânzile aferente taxei rambursate pe care trebuie să le plătească statul respectiv – Dobânzi calculate începând din ziua care urmează datei formulării cererii de restituire a taxei – Neconformitate cu dreptul Uniunii – Principiul efectivității”)
5. Hotărârea Curții de Justiție a Uniunii Europene (Camera a cincea) din 30 mai 2013, cauza C-663/11, Scandic Distilleries SA împotriva Direcției Generale de Administrare a Marilor Contribuabili („Trimitere preliminară – Directiva 92/12/CEE – Accize – Produse puse în consum într-un stat membru în care accizele au fost plătite – Aceleași produse, transportate în alt stat membru în care accizele au fost de asemenea plătite – Cerere de rambursare a accizelor plătite în primul stat membru – Refuz din cauza neintroducerii cererii înainte de expedierea mărfurilor – Compatibilitate cu dreptul Uniunii”)
6. Hotărârea Curții de Justiție a Uniunii Europene (Camera a zecea) din 24 octombrie 2013, cauza C-431/12, Agenția Națională de Administrare Fiscală împotriva S.C. „Rafinăria Steaua Română” S.A. („Fiscalitate – Taxă pe valoarea adăugată – Rambursarea excedentului de TVA prin compensare – Anularea notelor de compensare – Obligația de a plăti dobânzi de întârziere persoanei impozabile”)
7. Hotărârea Curții de Justiție a Uniunii Europene (Camera a treia) din 7 noiembrie 2013, cauzele conexe C-249/12 și C-250/12, Corina-Hrisi

Tulică împotriva Agenției Naționale de Administrare Fiscală – Direcția Generală de Soluționare a Contestațiilor (C-249/12) și Călin Ion Plavoșin împotriva Direcției Generale a Finanțelor Publice Timiș – Serviciul Soluționare Contestații, Activitatea de Inspecție Fiscală – Serviciul de Inspecție Fiscală Timiș (C-250/12) („Fiscalitate – TVA – Directiva 2006/112/CE – Articolele 73 și 78 – Tranzacții imobiliare efectuate de persoane fizice – Calificarea acestor tranzacții drept operațiuni impozabile – Determinarea TVA-ului datorat atunci când părțile nu au prevăzut nimic cu privire la acesta cu ocazia încheierii contractului – Existența sau inexistența unei posibilități a furnizorului de a recupera TVA-ul de la dobânditor – Consecințe”)

8. Ordonanța Președintelui Curții de Justiție a Uniunii Europene din 16 ianuarie 2014, pronunțată în cauza C-444/13, Imre Solyom, Luiza Solyom împotriva Direcției Generale a Finanțelor Publice a Județului Brașov („Radiere”)
9. Hotărârea Curții de Justiție a Uniunii Europene (Camera a zecea) din 6 februarie 2014, cauza C-323/12, E.ON Global Commodities SE, fostă E.On Energy Trading SE, împotriva Agenției Naționale de Administrare Fiscală – Direcția Generală de Soluționare a Contestațiilor și Direcției Generale a Finanțelor Publice a Municipiului București – Serviciul de administrare a contribuabililor nerezidenți („Directiva 79/1072/CEE – Sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată – Persoane impozabile rezidente într-un alt stat membru – Sisteme de rambursare a TVA-ului – Persoane impozabile care au desemnat un reprezentant fiscal conform dispozițiilor naționale anterioare aderării la Uniune – Excludere – Noțiunea «persoană impozabilă care nu este stabilită pe teritoriul țării» – Condiția lipsei sediului comercial – Condiția lipsei unei livrări de bunuri sau a unei prestări de servicii – Livrări de energie electrică unor comercianți persoane impozabile – Directiva 2006/112/CE – Articolul 171”)
10. Hotărârea Curții de Justiție a Uniunii Europene (Camera a doua) din 6 februarie 2014, cauza C-424/12, S.C. „Fatorie” S.R.L. împotriva Direcției Generale a Finanțelor Publice Bihor („Trimitere preliminară – TVA – Directiva 2006/112/CE – Taxare inversă – Drept de deducere – Plata taxei către prestatorul de servicii – Omiterea unor mențiuni obligatorii – Plata unui TVA nedatorat – Pierderea dreptului de deducere – Principiul neutralității fiscale – Principiul securității juridice”)
11. Hotărârea Curții de Justiție a Uniunii Europene (Camera a șaptea) din 17 iulie 2014, cauza C-438/13, BCR Leasing IFN SA împotriva Agenției Naționale de Administrare Fiscală – Direcția generală de administrare a marilor contribuabili și Agenției Naționale de Administrare Fiscală – Direcția generală de soluționare a contestațiilor

(„TVA – Directiva 2006/112/CE – Articolele 16 și 18 – Leasing financiar – Bunuri care fac obiectul unui contract de leasing financiar – Nerecuperarea acestor bunuri de către societatea de leasing ulterior rezilierii contractului – Bunuri lipsă din gestiune”)

12. Hotărârea din 1 martie 2018, cauza C-297/16, Colegiul Medicilor Veterinari din România (CMVRO) împotriva Autorității Naționale Sanitar Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor;
13. Hotărârea din 1 martie 2018, cauza C-76/17, S.C. Petrotel-Lukoil S.A. și Maria Magdalena Georgescu împotriva Ministerului Economiei și alții;
14. Hotărârea din 7 martie 2018, cauza C-159/17, Întreprinderea Individuală Dobre M. Marius împotriva Ministerului Finanțelor Publice - A.N.A.F. - D.G.R.F.P. Galați - Serviciul Soluționare Contestații și A.N.A.F. - D.G.R.F.P. Galați - A.J.F.P. Constanța - Serviciul Inspecție Fiscală Persoane Fizice 2 Constanța;
15. Hotărârea din 15 martie 2018, cauza C-104/17, S.C. Cali Esprou S.R.L. împotriva Administrației Fondului pentru Mediu;
16. Hotărârea din 21 martie 2018, în cauzele conexe C-133/17 și C-134/17, Dănuț Podilă și alții împotriva Societății Naționale de Transport Feroviar de Călători „CFR Călători“ S.A. București și Costel Nicușor Mucea împotriva SMDA Mureș Insolvency S.R.L.;
17. Hotărârea din 26 aprilie 2018, cauza C-81/17, Zabrus Siret S.R.L. împotriva Direcției Generale Regionale a Finanțelor Publice Iași – Administrația Județeană a Finanțelor Publice Suceava;
18. Hotărârea din 5 iunie 2018, cauza C-673/16, Relu Adrian Coman și alții împotriva Inspectoratului General pentru Imigrări și a Ministerului Afacerilor Interne;
19. Hotărârea din 12 septembrie 2018, cauza C-69/17, Siemens Gamesa Renewable Energy România S.R.L. împotriva Agenției Naționale de Administrare Fiscală – Direcția Generală de Soluționare a Contestațiilor și Agenția Națională de Administrare Fiscală – Direcția Generală de Administrare a Marilor Contribuabili;
20. Hotărârea din 8 noiembrie 2018, cauza C-495/17, Cartrans Spedition S.R.L. împotriva Direcției Generale Regionale a Finanțelor Publice Ploiești – Administrația Județeană a Finanțelor Publice Prahova și a Direcției Regionale a Finanțelor Publice București – Administrația Fiscală pentru Contribuabili Mijlocii;
21. Hotărârea din 21 noiembrie 2018, cauza C-664/16, Lucrețiu Hadrian Vădan împotriva Agenției Naționale de Administrare Fiscală – Direcția Generală de Soluționare a Contestațiilor și Direcției Generale Regionale a Finanțelor Publice Brașov - Administrația Județeană a Finanțelor Publice Alba.

Drept fiscal și procedural fiscal

Tematică, bibliografie, legislație relevantă și jurisprudență

A. Tematică

1. Drept fiscal

- Introducere în dreptul fiscal: principiile fiscalității
- Principalele obligații fiscale reglementate de Codul fiscal:
  - Impozitul pe profit
  - Impozitul pe venit
  - Impozitul pe veniturile microîntreprinderilor
  - Impozitul pe veniturile obținute din România de nerezidenți
  - Taxa pe valoarea adăugată
  - Accizele
  - Impozite și taxe locale
  - Impozitul pe construcții

- Prevenirea și constatarea neregulilor, stabilirea și recuperarea creanțelor bugetare rezultate din neregulile apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, precum și raportarea neregulilor către Comisia Europeană sau către alți donatori internaționali

2. Drept procedural fiscal

- Domeniul de aplicare a Codului de procedură fiscală
- Principii generale de conduită în administrarea impozitelor, taxelor, contribuțiilor și a altor sume datorate bugetului general consolidat
- Aplicarea prevederilor legislației fiscale
- Raportul juridic fiscal
- Dispoziții generale privind raportul de drept material fiscal
- Dispoziții procedurale generale: competența organului fiscal; actele emise de organele fiscale
- Soluționarea contestațiilor formulate împotriva actelor administrative fiscale
- Prevenirea și constatarea neregulilor, stabilirea și recuperarea creanțelor bugetare rezultate din neregulile apărute în obținerea

și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, precum și raportarea neregulilor către Comisia Europeană sau către alți donatori internaționali

B. Bibliografie

În vederea pregătirii pentru concurs, candidații vor putea consulta lucrări de specialitate sau orice altă documentație (tratate, monografii, culegeri de jurisprudență etc.), actualizate la data anunțării concursului.

C. Legislație și jurisprudență relevantă

Candidații pot avea asupra lor în timpul concursului legislația actualizată la data anunțării concursului, precum și jurisprudența menționată.

În analiza jurisprudenței vor fi avute în vedere dispozițiile incidente în forma în vigoare la data pronunțării hotărârilor.

Nu se acceptă în timpul concursului ediții comentate sau adnotate ale legislației și jurisprudenței menționate.

Nu sunt acceptate exemplare ale legislației și jurisprudenței indicate cu mențiunii proprii pe margine.

I. Legislație

- Constituția României, republicată
- Legea nr.571/2003 privind Codul fiscal, republicată, cu modificările și completările ulterioare
- Ordonanța Guvernului nr.92/2003 privind Codul de procedură fiscală, republicată, cu modificările și completările ulterioare
- Codul fiscal din 2015
- Codul de procedură fiscală din 2015
- Ordonanța de urgență a Guvernului nr.66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora
- Legea nr. 346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii

II. Jurisprudența Curții Constituționale

1. Decizia nr.40 din 29 ianuarie 2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.229 din 16 martie 2004, prin care a fost admisă excepția de neconstituționalitate și s-a constatat că dispozițiile art. 164

alin. (1), (2) și (3) din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală sunt neconstituționale.

2. Decizia nr.536 din 28 aprilie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.482 din 7 iulie 2011, prin care a fost admisă excepția de neconstituționalitate și s-a constatat că dispozițiile art. 44 alin. (3) din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală sunt neconstituționale în măsura în care se interpretează în sensul că organul fiscal emitent poate să procedeze la comunicarea actului administrativ fiscal prin publicitate, cu înlăturarea nejustificată a ordinii de realizare a modalităților de comunicare prevăzute la art. 44 alin. (2) lit. a)-d) din aceeași ordonanță.
3. Decizia nr.101 din 28 februarie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.290 din 22 mai 2013, prin care a fost admisă excepția de neconstituționalitate și s-a constatat că dispozițiile art. II alin. (6) din Ordonanța Guvernului nr. 29/2011 pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală sunt neconstituționale.
4. Decizia nr.662 din 11 noiembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.47 din 20 ianuarie 2015, referitoare la admiterea excepției de neconstituționalitate și constatarea că dispozițiile art. 77¹ alin. (6) teza finală din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal sunt constituționale în măsura în care legea nu îl obligă pe cumpărătorul adjudecator să facă dovada plății impozitului datorat de înstrăinătorul debitor pentru a-și putea înscrie în cartea funciară dreptul său de proprietate.
5. Decizia nr.681 din 13 noiembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.889 din 8 decembrie 2014, referitoare la admiterea excepției de neconstituționalitate și constatarea că prevederile art. 55 alin. (4) lit. k¹) din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal sunt constituționale în măsura în care se interpretează că nu sunt venituri impozabile, în înțelesul impozitului pe venit, veniturile realizate în mod individual din exercitarea unei profesii libere de către persoanele cu handicap grav sau accentuat.
6. Decizia nr. 581 din 1 octombrie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 40 din 21 ianuarie 2020, referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 213 alin. (8) din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, în redactarea anterioară modificării prin Ordonanța Guvernului nr. 30/2017 pentru modificarea și completarea Legii nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, precum și ale art. 213 alin. (8) din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, astfel cum a fost modificată prin Ordonanța Guvernului nr. 30/2017

III. Jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție

Deciziile pronunțate de Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția de contencios administrativ și fiscal sunt disponibile pe site-ul Înaltei Curți de Casație și Justiție, www.scj.ro, în secțiunea de jurisprudență a Secției de contencios administrativ și fiscal

Recursuri în interesul legii

1. Decizia nr.5 din 15 ianuarie 2007 a Înaltei Curți de Casație și Justiție – Secțiile Unite, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.732 din 30 octombrie 2007, prin care, „în aplicarea dispozițiilor art. 21 alin. (4) lit. f) și ale art. 145 alin. (8) lit. a) și b) din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, precum și ale art. 6 alin. (2) din Legea contabilității nr.82/1991, republicată”, s-a stabilit că „taxa pe valoarea adăugată nu poate fi dedusă și nici nu se poate diminua baza impozabilă la stabilirea impozitului pe profit în situația în care documentele justificative prezentate nu conțin sau nu furnizează toate informațiile prevăzute de dispozițiile legale în vigoare la data efectuării operațiunii pentru care se solicită deducerea TVA”.
2. Decizia nr.14 din 5 februarie 2007 a Înaltei Curți de Casație și Justiție – Secțiile Unite, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.733 din 30 octombrie 2007, prin care, „în aplicarea dispozițiilor art. 169 alin. (4) din Codul de procedură fiscală, republicat, cu modificările și completările ulterioare”, s-a stabilit că „judecătoria în circumscripția căreia se face executarea este competentă să judece contestația, atât împotriva executării silite înseși, a unui act sau măsuri de executare, a refuzului organelor de executare fiscală de a îndeplini un act de executare în condițiile legii, cât și împotriva titlului executoriu în temeiul căruia a fost pornită executarea, în cazul în care acest titlu nu este o hotărâre dată de o instanță judecătorească sau de un alt organ jurisdicțional, dacă pentru contestarea lui nu există o altă procedură prevăzută de lege”.
3. Decizia nr.6 din 14 mai 2012 a Înaltei Curți de Casație și Justiție – Secțiile Unite, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 411 din 20 iunie 2012, referitoare la recursurile în interesul legii, privind interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 142 alin. (1) din Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței, cu modificările și completările ulterioare, raportat la art. 136 alin. (6) din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept

4. Decizia nr.17 din 8 iunie 2015 a Înaltei Curți de Casație și Justiție – Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, prin care s-a stabilit că: „Sintagma „societăți financiar-bancare” din cuprinsul art.8 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.79/2008 privind măsuri economico-financiare la nivelul unor operatori economici, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.203/2009, cu modificările și completările ulterioare, se referă și la instituțiile financiare, inclusiv la instituțiile financiare nebankare constituite ca societăți comerciale pe acțiuni la care statul este acționar unic sau majoritar”.
5. Decizia nr. 27 din 10 octombrie 2016 a Înaltei Curți de Casație și Justiție – Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, privind examinarea sesizării formulate de Înalta Curte de Casație și Justiție - Secția de contencios administrativ și fiscal, în Dosarul nr. 1.650/46/2013.
6. Decizia nr. 12 din 22 februarie 2018 a Înaltei Curți de Casație și Justiție – Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, cu privire la interpretarea dispozițiilor art. 24 alin. 4 din Legea nr. 554/2004 referitor la termenul în care creditorul poate solicita fixarea sumei definitive care i se va datora de debitor cu titlu de penalități; natura acestui termen și sancțiunea nerespectării lui; perioada care se are în vedere pentru stabilirea acestei sume, atunci când nu este sumă fixă, ci procentuală și pe zi de întârziere; dacă, în cadrul acestei proceduri, instanța poate stabili valoarea obiectului la care se aplică penalitățile de întârziere, în ipoteza în care instanța prevăzută de art. 24 al.3 din Legea 554/2004 nu a stabilit acest lucru.
7. Decizia nr. 28 din 16 aprilie 2018 a Înaltei Curți de Casație și Justiție – Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, cu privire la interpretarea dispozițiilor art. 147 indice 3 din Codul fiscal, în sensul de a se stabili dacă, deși s-a constatat prin hotărâre definitivă că o creanță fiscală nu poate fi valorificată în procedura insolvenței reglementată de Legea nr. 85/2006, ca urmare a depunerii tardive a acesteia, aceeași creanță poate fi valorificată de morganul fiscal în procedura soluționării cererii de rambursare a TVA formulată de o debitoare aflată în procedura insolvenței.
8. Decizia nr. 66 din 1 octombrie 2018 a Înaltei Curți de Casație și Justiție – Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, cu privire la interpretarea dispozițiilor *art. 65, art. 104 alin. 3, art. 133 și art. 134 alin. 1 din Normele metodologice de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractului de achiziție publică/acordului-cadru din Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice, aprobate prin HG nr. 395/2016, raportat la art. 28 alin. 1 din Legea nr. 101/2016 privind remediile și căile de atac în materie de atribuire a contractelor de achiziție publică, a contractelor sectoriale și a contractelor de concesiune de lucrări și concesiune de servicii, precum și pentru*

organizarea și funcționarea Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor.

9. Decizia nr. 86 din 10 decembrie 2018 a Înaltei Curți de Casație și Justiție – Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, cu privire la interpretarea dispozițiilor art. 120 din O.G. nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, în sensul de a se stabili dacă dobânzile și majorările de întârziere au caracterul unor sancțiuni fiscale cărora li se poate aplica principiul proporționalității.
10. Decizia nr. 16 din 8 aprilie 2019 a Înaltei Curți de Casație și Justiție – Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 402 din 22 mai 2019, privind examinarea sesizării formulate de Curtea de Apel Galați - Secția contencios administrativ și fiscal, în Dosarul nr. 3.521/91/2017, privind pronunțarea unei hotărâri prealabile referitoare la unele chestiuni de drept.
11. Decizia nr. 1 din 14 ianuarie 2020 a Înaltei Curți de Casație și Justiție – Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, privind pronunțarea unei hotărâri prealabile vizând interpretarea dispozițiilor art. 91 din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, republicată, cu modificările și completările ulterioare (art. 110 din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare) și a dispozițiilor art. 131 din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 (art. 215 din Legea nr. 207/2015).

Hotărâri ale Înaltei Curți de Casație și Justiție – Secția de contencios administrativ și fiscal

12. Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție – Secția de contencios administrativ și fiscal nr. 1697/2011 referitoare la condițiile angajării răspunderii solidare pentru obligații fiscale restante.
13. Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție – Secția de contencios administrativ și fiscal nr. 2258/2011 referitoare la „Proiectul de concordat preventiv. Condiția existenței acordului expres al Agenției Naționale de Administrare Fiscală asupra propunerilor de amânări, ștergeri, eșalonări, reeșalonări și reduceri parțiale a obligațiilor fiscale. Caracterul refuzului exprimării acestui acord”.
14. Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție – Secția de contencios administrativ și fiscal nr. 4604/2011 referitoare la reconstituirea documentelor fiscale pe baza cărora poate fi justificată deducerea TVA.

15. Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție – Secția de contencios administrativ și fiscal nr.497/2012 referitoare la consecințele nerespectării termenului de comunicare a deciziei de impunere fiscală.
16. Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție – Secția de contencios administrativ și fiscal nr.3166/2012 referitoare la imposibilitatea derogării prin convenție particulară de la prevederile cuprinse în normele fiscale în privința bazei de calcul al TVA pentru livrări de bunuri.
17. Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție – Secția de contencios administrativ și fiscal nr.3253/2012 referitoare la caracterul nedeductibil al cheltuielilor care nu au profitat societății contribuabile, ci asociatului unic al acesteia.
18. Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție – Secția de contencios administrativ și fiscal nr.734/2013 referitoare la „TVA. Societate comercială cu obiect unic de activitate. Imposibilitatea dobândirii calității de persoană impozabilă cu regim mixt”.
19. Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție – Secția de contencios administrativ și fiscal nr.777/2013 referitoare la stabilirea regimului de TVA în cazul achiziției intracomunitare de bunuri second-hand.
20. Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție – Secția de contencios administrativ și fiscal nr.2748/2013 referitoare la „Calificarea unei achiziții de bunuri drept transfer parțial de active. Condiții. Consecințe asupra dreptului de deducere a TVA.”
21. Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție – Secția de contencios administrativ și fiscal nr.5363/2013 referitoare la condițiile de legalitate a măsurii de restituire a unei finanțări nerambursabile.
22. Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție – Secția de contencios administrativ și fiscal nr.7405/2013 referitoare la condițiile de exercitare a dreptului de deducere a TVA.
23. Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție – Secția de contencios administrativ și fiscal nr.572/2014 referitoare la „Operațiuni finanțate prin programele operaționale. Cerere de finanțare formulată de o persoană juridică fără scop patrimonial înființată în temeiul Legii nr. 21/1924. Raportarea îndeplinirii condițiilor legale la dispozițiile O.G. nr. 26/2000. Consecințe”.
24. Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție – Secția de contencios administrativ și fiscal nr.1012/2014 referitoare la reverificarea și evaluarea cererilor de finanțare după momentul emiterii notificării de selectare a proiectului.
25. Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție – Secția de contencios administrativ și fiscal nr. 4225/29.11.2018

26. Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție – Secția de contencios administrativ și fiscal nr. 2950/24.09.2018
27. Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție – Secția de contencios administrativ și fiscal nr. 2911/21.09.2018
28. Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție – Secția de contencios administrativ și fiscal nr. 2886/20.09.2018
29. Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție – Secția de contencios administrativ și fiscal nr. 806/19.02.2019
30. Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție – Secția de contencios administrativ și fiscal nr. 878/20.02.2019
31. Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție – Secția de contencios administrativ și fiscal nr. 929/21.02.2019
32. Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție – Secția de contencios administrativ și fiscal nr. 1174/06.03.2019
33. Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție – Secția de contencios administrativ și fiscal nr. 1238/7.03.2019
34. Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție – Secția de contencios administrativ și fiscal nr. 3311/13.06.2019
35. Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție – Secția de contencios administrativ și fiscal nr. 4485/3.10.2019
36. Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție – Secția de contencios administrativ și fiscal nr. 6514/17.12.2019
37. Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție – Secția de contencios administrativ și fiscal nr. 87/10.01.2020
38. Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție – Secția de contencios administrativ și fiscal nr. 468 din 29 ianuarie 2020 - Contract de achiziție publică. Aplicarea procedurii de atribuire constând în negocierea fără publicarea prealabilă a unui anunț de participare. Aprecierea îndeplinirii condiției referitoare la existența unor „circumstanțe imprevizibile” în sensul art. 122 lit. i) din O.U.G. nr. 34/2006.
39. Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție – Secția de contencios administrativ și fiscal nr. 487 din 29 ianuarie 2020 - Creanțe fiscale datorate de o societate aflată în insolvență. Neînscrierea la masa credală a acestor creanțe. Consecințe asupra mențiunilor făcute în cuprinsul certificatului de atestare fiscală cu privire la obligațiile de plată neachitate.
40. Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție – Secția de contencios administrativ și fiscal nr. 1160 din 26 februarie 2020 - Cerere în despăgubiri pentru paguba suferită printr-un act administrativ-fiscal nelegal. Condițiile antrenării răspunderii patrimoniale a autorității publice emitente. Existența unei legături de cauzalitate dintre fapta ilicită și prejudiciu. Rolul activ al instanței în stabilirea întinderii prejudiciului.

41. Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție – Secția de contencios administrativ și fiscal nr. 2053 din 26 mai 2020 - Proces-verbal de constatare a neregulilor și de stabilire a creanței bugetare. Depășirea termenului legal de emiteră. Stabilirea naturii juridice a termenului de 90 de zile stabilit de art. 21 alin. (23) din O.U.G. nr. 66/2011. B. Principiul proporționalității. Aplicare. Împrejurare ce poate constitui cauză atenuantă a răspunderii beneficiarului pentru săvârșirea neregulii constatate.

Drept procesual civil

Tematică, bibliografie, legislație relevantă și jurisprudență

A. Tematică

Notă: Materiile vor fi abordate în conformitate cu dispozițiile Legii nr.134/2010 privind Codul de procedură civilă, republicată, cu modificările și completările ulterioare

I. Principiile fundamentale ale procesului civil

II. Competența:

- competența materială;
- competența teritorială.

III. Incidente referitoare la competența instanței:

- întinderea competenței instanței sesizate;
- strămutarea;
- mijloacele procedurale de invocare a competenței;
- conflictele de competență.

IV. Participanții la procesul civil:

- instanța de judecată (rolul activ al judecătorului, alcătuirea instanței, incidente procedurale referitoare la compunerea și constituirea instanței, participarea procurorului în procesul civil);
- părțile (condițiile pentru a fi parte în proces, coparticiparea procesuală, drepturile și îndatoririle procesuale ale părților, participarea terților la judecată).

V. Dispoziții generale de procedură:

- actele de procedură (forma cererilor, citarea și comunicarea actelor de procedură, nulitatea actelor de procedură);
- termenele procedurale (noțiune și clasificare, durată, decăderea).

VI. Incidente procedurale ce pot apărea în cursul judecății

- renunțarea la judecată;
- renunțarea la drept;
- suspendarea judecății;
- perimarea.

VII. Hotărârile judecătorești

- denumirea, întocmirea și comunicarea;
- efectele hotărârii judecătorești;
- îndreptarea, lămurirea și completarea hotărârii.

VIII. Dispoziții generale privind căile de atac; Căile extraordinare de atac

- recursul;
- contestația în anulare;
- revizuirea.

IX. Dispoziții privind asigurarea unei practici judiciare unitare:

- recursul în interesul legii;
- sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept.

B. Bibliografie

În vederea pregătirii pentru concurs, candidații vor putea consulta lucrări de specialitate sau orice altă documentație (tratate, monografii, culegeri de jurisprudență etc.), ce va fi adusă la zi în raport cu modificările legislative intervenite până la data anunțării concursului.

C. Legislație și jurisprudență relevantă

Candidații pot avea asupra lor în timpul concursului legislația actualizată la data anunțării concursului, precum și jurisprudența menționată.

În analiza jurisprudenței vor fi avute în vedere dispozițiile incidente în forma în vigoare la data pronunțării hotărârilor.

Nu se acceptă în timpul concursului ediții comentate sau adnotate ale legislației și jurisprudenței menționate.

Nu sunt acceptate exemplare ale legislației și jurisprudenței indicate cu mențiunii proprii pe margine.

I. Legislație

- Constituția României, republicată;
- Legea nr.134/2010 privind Codul de procedură civilă, republicată;
- Legea nr.76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă;

- Legea nr.138/2014 pentru modificarea și completarea Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative conexe;
- Ordonanța de urgență a Guvernului nr.80/2013 privind taxele judiciare de timbru;
- OUG nr.51/2008 privind ajutorul public judiciar în materie civilă, cu modificările și completările ulterioare.

II. Jurisprudența Curții Constituționale

1. Decizia nr.462 din 17 septembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.775 din 24 octombrie 2014, prin care a fost admisă excepția de neconstituționalitate și s-a constatat că dispozițiile din Codul de procedură civilă cuprinse în art.13 alin.(2) teza a doua, art.83 alin.(3) și art.486 alin.(3) cu referire la mențiunile care decurg din obligativitatea formulării și susținerii cererii de recurs prin avocat sunt neconstituționale.
2. Decizia nr.558 din 16 octombrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.897 din 10 decembrie 2014, prin care a fost admisă excepția de neconstituționalitate și s-a constatat că dispozițiile art. 142 alin. (1) teza întâi și ale art. 145 alin. (1) teza întâi din Codul de procedură civilă sunt constituționale în măsura în care motivul de bănuială legitimă nu se raportează la calitatea de judecător la curtea de apel a uneia dintre părți.
3. Decizia nr.594 din 21 octombrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.13 din 8 ianuarie 2015, prin care s-a constatat că dispozițiile art. 132 alin. (3) din Codul de procedură civilă sunt constituționale.
4. Decizia nr.321 din 9 mai 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 580 din 20 iunie 2017, referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 21 și 24 din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară raportate la cele ale art. 29 alin. (5) teza a doua din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale.
5. Decizia nr.604 din 16 iulie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.976 din 22 octombrie 2020, prin care s-a constatat că dispozițiile art. 524 alin. (3) din Codul de procedură civilă sunt neconstituționale.

III. Jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție

Deciziile pronunțate de Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția de contencios administrativ și fiscal sunt disponibile pe site-ul Înaltei Curți de Casație și Justiție, www.scj.ro, în secțiunea de jurisprudență a Secției de contencios administrativ și fiscal

Recursuri în interesul legii

1. Decizia nr. 7 din 16 mai 2016 a Înaltei Curți de Casație și Justiție – Completul competent să judece recursul în interesul legii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 461 din 22 iunie 2016, referitoare la recursul în interesul legii privind interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 127 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă, cu privire la interpretarea sintagmei "instanța la care își desfășoară activitatea", respectiv dacă aceste norme de drept sunt sau nu incidente și în cazul reclamantilor ce fac parte din personalul auxiliar de specialitate (grefier) al parchetelor de pe lângă instanțele judecătorești.
2. Decizia nr. 19 din 24 octombrie 2016 a Înaltei Curți de Casație și Justiție – Completul competent să judece recursul în interesul legii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 103 din 6 februarie 2017 privind examinarea recursului în interesul legii referitor la interpretarea și aplicarea prevederilor art. 457 din Codul de procedură civilă - soluția instanței de control judiciar în ipoteza în care partea exercită o cale de atac greșită, diferită de cea corect menționată în dispozitivul hotărârii atacate.
3. Decizia nr. 2 din 30 ianuarie 2017 a Înaltei Curți de Casație și Justiție – Completul competent să judece recursul în interesul legii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 175 din 10 martie 2017, privind examinarea recursului în interesul legii declarat de Colegiul de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție referitor la "admisibilitatea exercitării căii extraordinare de atac a recursului împotriva încheierilor prin care a fost întrerupt cursul judecării, pronunțate de instanțele de apel, în situația în care apelul este ultima cale de atac".
4. Decizia nr. 7 din 19 martie 2018 a Înaltei Curți de Casație și Justiție – Completul competent să judece recursul în interesul legii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 495 din 15 iunie 2018, referitoare la interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 94 pct. 1 lit. k), art. 95 pct. 1 și art. 96 pct. 1 din Codul de procedură civilă, precum și art. 281 din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare, respectiv art. 10 alin. (1) din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare.

5. Decizia nr. 31 din 11 noiembrie 2019 a Înaltei Curți de Casație și Justiție – Completul competent să judece recursul în interesul legii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 133 din 19 februarie 2020, referitoare la interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 131 din Codul de procedură civilă.
6. Decizia 2 din 20 ianuarie 2020 a Înaltei Curți de Casație și Justiție – Completul competent să judece recursul în interesul legii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 177 din 4 martie 2020, referitoare la interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 28 raportat la art. 35 alin. (2), art. 9 și art. 34 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru, cu modificările și completările ulterioare.
7. Decizia nr. 3 din 20 ianuarie 2020 a Înaltei Curți de Casație și Justiție – Completul competent să judece recursul în interesul legii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 181 din 5 martie 2020, referitoare la interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 488 alin. (1) din Codul de procedură civilă.
8. Decizia 14 din 22 iunie 2020 a Înaltei Curți de Casație și Justiție – Completul competent să judece recursul în interesul legii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 875 din 25 septembrie 2020, referitoare la interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 472 și art. 491 din Codul de procedură civilă.

Hotărâri prelabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept

-

Hotărâri ale Înaltei Curți de Casație și Justiție – Secția de contencios administrativ și fiscal

9. Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție – Secția de contencios administrativ și fiscal nr.1369/2011 referitoare la titularul căii de atac a recursului.
10. Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție – Secția de contencios administrativ și fiscal nr.2677/2011 referitoare la consecințele preluării în totalitate în considerentele hotărârii judecătorești a concluziilor reținute în actul administrativ-fiscal atacat.
11. Deciziile Înaltei Curți de Casație și Justiție – Secția de contencios administrativ și fiscal nr.2462/2012 și nr.4623/2012 referitoare la: (i) inadmisibilitatea cererii de ordonanță președințială care vizează suspendarea executării actului administrativ, justificat de existența unei reglementări cu caracter derogatoriu în această materie reprezentată de dispozițiile art.14 și art.15 din Legea nr.554/2004; (ii) în ipoteza altor litigii decât cele care vizează suspendarea executării actului

administrativ, compatibilitatea cererii de ordonanță președințială cu specificul raporturilor de contencios administrativ se apreciază de către instanță în virtutea dispozițiilor art.28 din Legea nr.554/2004.

12. Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție – Secția de contencios administrativ și fiscal nr.659/2012 referitoare la obligația citării conducătorului autorității publice în litigiul având ca obiect o cerere întemeiată pe dispozițiile art.24 alin.(2) din Legea nr.554/2004.
13. Încheierea din 14 februarie 2019, Dosar nr. 3521/2/2015, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția de contencios administrativ și fiscal, referitoare la condițiile de admisibilitate a cererii de sesizare a Curții de Justiție a Uniunii Europene cu o întrebare preliminară.
14. Deciziile Înaltei Curți de Casație și Justiție – Secția de contencios administrativ și fiscal nr.1238/2019, nr.1204/2020, nr.2315/2020 și 2850/2020 referitoare la obligația motivării hotărârii judecătorești - garanție a dreptului la un proces echitabil.

